

Qadın istərsə...

Qadınlar tarixboyu cəmiyyətin müxtəlif sahələrində mühüm rol oynayıblar. Onlar yalnız ailənin dayağı deyil, həm də elm, təhsil, mədəniyyət, siyasət və iqtisadiyyat kimi sahələrdə uğurları ilə seçilən güclü şəxsiyyətlər olublar. Müasir dövrdə isə qadınların fəaliyyəti daha da genişləniş. Bəzən kişilərin üstünlük təşkil etdiyi peşələrdə belə qadınların uğurla çalışdığını görürük. Bu gün qadınlar müəllimlikdən mühəndisliyə, pilotluqdan hərbi sahəsinə qədər müxtəlif istiqamətlərdə fəaliyyət göstərir, məsuliyyətli və çətin peşələrdə öz sözlərini deyirlər. Bu dəyişikliklər cəmiyyətin inkişafının, qadınların öz gücünə inamının və stereotiplərin tədricən aradan qalxmasının nəticəsidir.

Son illərdə ictimai nəqliyyat sahəsində də qadınların fəaliyyətinə daha çox rast gəlinir. Bu gün bir qadını sükan arxasında görmək artıq təəccüb doğurmur. Lakin bu sahədə çalışan qadınların sayı hələ də çox deyil. Məhz buna görə də ictimai nəqliyyatda çalışan hər bir qadın sürücü müəyyən mənada stereotipləri qırır, cəmiyyətə yeni bir nümunə təqdim edir, həmcinslərinin yolunu açır.

Belə qadınlardan biri də uzun illərdir avtomobil idarə edən və hazırda ictimai nəqliyyat sahəsində çalışan Rəna Cəfərova. Onun həyat yolu, peşəyə olan sevgisi və qarşılaşdığı çətinliklər qadınların istənilən sahədə uğur qazana biləcəyinin parlaq nümunəsidir.

Uşaqlıq marağından peşə seçiminə gedən yol

1987-ci il təvəllüdlü Rəna Cəfərova Bakıda dünyaya göz açıb. Onun həyatında avtomobillərin həmişə xüsusi yeri olub. Həmsöhbətimin sözlərinə görə, avtomobillərə marağı hələ uşaqlıq illərindən başlayıb. Bu maraq zaman keçdikcə daha da güclənərək həyatının ayrılmaz hissəsinə çevrilib. O, artıq 25 ildən çoxdur ki, avtomobil idarə edir.

Yeniyyətlik yaşlarından sükan arxasında keçən Rəna illər keçdikcə bu sahədə təcrübəsini artırırsa da, sürücülüyə gəlişi tədricən olub. Orta məktəbi bitirdikdən sonra pedaqoji sahədə təhsil alıb, Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinə bitirib və bir müddət informatika müəllimi kimi fəaliyyət göstərmiş. Müsahibim deyir ki, təhsil sahəsində çalışdığı illər onda insanlarla ünsiyyət qurmaq, məsuliyyət və nizam-intizam kimi vacib keyfiyyətləri daha da möhkəmləndirib.

Sonrakı illər Rəna xanım özünü müxtəlif sahələrdə sınasa da, avtomobil idarə etmək sevgisi azalmayıb. Və nəhayət, bir gün bu sevgi onu ictimai nəqliyyat sahəsinə gətirib çıxarıb. Hazırda Rəna Cəfərova sənişindəşimə sahəsində fəaliyyət göstərir, avtobus idarə edir və hər gün yüzlərlə insanın təhlükəsiz şəkildə mənzilbaşına çatdırılmasının məsuliyyətini daşıyır. Onun sözlərinə

görə, bu peşəni seçməsində əsas səbəb məhz sükan arxasında olmaq sevgisi və insanlara xidmət etmək istəyidir.

"Bu qadın işi deyil" dedilər

İctimai nəqliyyat sahəsində çalışan qadınların qarşılaşdığı ən böyük problemlərdən biri cəmiyyətdə mövcud olan stereotiplərdir. Sükan arxası daha çox kişilərlə əlaqələndirildiyi üçün qadın sürücülər bəzən təəccüb və ya şübhə ilə qarşılanırlar. Rəna Cəfərova da fəaliyyətə başladığı ilk vaxtlarda belə münasibətlə üzləşib. Onun sözlərinə görə, əvvəlcə bəzi insanlar bu peşənin qadınlar üçün uyğun olmadığını düşünür, bəziləri isə açıq şəkildə "bu qadın işi deyil" deyərək fikirlərini bildirir.

Belə yanaşmalar bu gənc qadını yolundan döndərməyib. Əksinə, o, öz işi ilə bu fikirlərin yanlış olduğunu sübut etməyə çalışıb. Bu yolda isə ən böyük dəstəyi ailəsinə alıb. Ailəsinin ona olan inamı Rəna xanıma motivasiya verib. Bir övlad anası olan müsahibim deyir ki, həmişə gücü, dözümlü həyatın çətin sınaqlarından çıxmağa ona stimül verib.

Zaman keçdikcə həm yaxın çevrəsi, həm də sənişinlər onun işinə olan məsuliyyətini və peşəkarlığını dəyərləndirməyə başlayıblar. Bu gün isə ətrafındakı insanlar onunla qürur duyduqlarını bildirirlər. Rənanın sözlərinə görə, ictimai nəqliyyat sürücüsünün işi təkcə avtomobil idarə etməkdən ibarət deyil. Bu peşə səbir, diqqət və yüksək məsuliyyət tələb edir.

Hər gün yolda müxtəlif vəziyyətlərlə qarşılaşmaq mümkündür. Rənanı ən çox narahat edən məqamlardan biri yol hərəkəti qaydalarına əməl etməyən sürücülərdir. Buna baxmayaraq, o, belə situasiyalarda sakit qalmağa çalışdığını deyir. Həmsöhbətimin sözlərinə görə, stresli anlarda ən vacib məsələ diqqəti yalnız yola yönəltməkdir. Çünki sükan arxasında olan hər bir sürücü təkcə özünün deyil, sənişinlərin də təhlükəsizliyinə cavabdehdir.

İstək, zəhmət, inam

Rəna Cəfərova ictimai nəqliyyat sahəsində işləmək üçün xüsusi təlimlərdən keçib. O hesab edir ki, yaxşı sürücü olmaq üçün yalnız təcrübə deyil, həm də davamlı öyrənmək və özünü inkişaf etdirmək vacibdir.

Sürücü xanımın iş günü səhər tezdən başlayır. O, marşrut üzrə sənişinləri təhlükəsiz şəkildə mənzilbaşına çatdırmaq üçün diqqətlə və məsuliyyətlə çalışır. Gün ərzində müxtəlif insanlarla qarşılaşmaq isə onun işini daha maraqlı edir. İlk iş günündən danışan həmsöhbətim deyir ki, həmin gün olduqca həyəcanlı olub. Lakin zaman keçdikcə bu həyəcan yerini özünəinamla əvəz edib.

Hər bir peşədə olduğu kimi, avtobus sürücülüğündə də insanı motivasiya edən müxtəlif məqamlar var. Rəna xanım üçün isə ən böyük həvəsləndirmə sənişinlərin göstərdiyi hörmət və minnətdarlıqdır. Ən çox eşitdiyi söz isə "çox səliqəli sürürsünüz" ifadəsidir. Bu cür sözlər onun üçün, sadəcə, kompliment deyil, həm də işinə verilən dəyərin göstəricisidir. Belə anlar bütün yorğunluğu unutturur və insanın gördüyü işin nə qədər əhəmiyyətli olduğunu xatırladır.

Rəna xanım hesab edir ki, qadınlar da bu işi ən az kişilər qədər peşəkar şəkildə yerinə yetirə bilirlər. O arzulayır ki, gələcəkdə ictimai nəqliyyat sahəsində çalışan qadınların sayı daha da artsın. Çünki bu həm cəmiyyətin inkişafını, həm də qadınların öz gücünə inamını göstərən mühüm göstəricidir. Rəna Cəfərova qadınlara müraciət edərək deyir ki, zərif cinsin hər bir nümayəndəsi özünə inanmalı və məqsədinə doğru qətiyyətlə irəliləməlidir. Bu güclü xanımın həyat yolu göstərir ki, istək, zəhmət və inam olduqda insan qarşısına qoyduğu bütün məqsədlərə mütləq çatır.

Ülkər XASPOLADOVA,
"Azərbaycan"